

1. Johdanto

Shetlanninponi on alkuperältään englantilainen ponirotu, jonka jalostustoiminnassa noudatetaan rodun alkuperäkantakirjan, The Shetland Pony Stud-Book Society:n (SPSBS), vaatimuksia.

2. Jalostustavoite

Shetlanninponijalostuksen tavoitteena on rodun alkuperämaan rotumääritelmän mukainen terve ja puhdasrotuinen poni. Jalostuksessa otetaan huomioon rodun eri käyttötarkoitukset. Ponien tulee olla helposti käsiteltäviä, hyväluonteisia, hyvärakenteisia ja sekä lasten että aikuisten käyttöön sopivia.

2.1 Rotumääritelmä

Säkäkorkeus

Säkäkorkeus enintään 107 cm. Säkäkorkeus mitataan mittakepillä sään kohdalta siten, että poni seisoo tasaisella alustalla, joka on mieluiten betonia.

Väri

Kaikki muut värit ovat sallittuja paitsi pilkulliset.

Karvapeite

Karvapeitteen laatu vaihtelee vuodenaikojen mukaan. Talvella pohjavilla on paksua ja sen päällä on suoraa, pitkää peitinkarvaa, joka suojaa sateelta ja pitää ponin ihon kuivana huonollakin säällä. Kesäpeitinkarva on erittäin lyhyttä ja siinä on kauniin silkkimäinen hohto. Jouhien tulee aina olla pitkät, suorat ja runsaat. Vuohiskarvojen tulee olla suorat ja silkkiset.

Yleistä

Shetlanninponin silmiinpistävin ja tärkein ominaisuus on sen elinvoimainen, eloisa olemus. Se on rakenteeltaan kestävä ja vankka.

Pää

Pään tulee olla pieni ja sopusuhtainen runkoon nähden sekä pään asennon ryhdikäs. Korvien tulee olla pienet ja pystyt, kaukana toisistaan ja hyvin eteenpäin suuntautuneet. Otsa on leveä ja silmät suuret, kirkkaat, tummat ja älykkäät. Turpa on leveä ja sieraimet laajat ja avonaiset. Hampaiden ja leuan tulee olla normaaliasentoiset.

Runko

Kaulan tulee liittyä hyvin lapaan, jonka vuorostaan tulee olla viisto, ei pysty, ja se päättyy selväpiirteiseen säkään. Rungon tulee olla vahva ja leveä edestä. Kylkiluut ovat kaarevat, lanne vahva ja lihaksikas. Lautaset ovat leveät ja pitkät ja hännän kiinnityskohta ylhäällä.

Etujalat

Etujalat ovat runkoon nähden hyvin asettuneet ja niissä on riittävä, litteä luusto. Kynnärvarsi on voimakas. Sääriluu on lyhyt ja sopusuhtainen. Vuohiset ovat joustavat.

Takajalat

Reidet ovat vahvat ja lihaksikkaat, kintereet vahvat ja hyvin muodostuneet. Kintereet eivät saa olla kiverät eivätkä liian suorat. Takaa katsottaessa jalat eivät saa olla liian kaukana toisistaan eivätkä kintereet pihtiset.

Kaviot

Kovat, pyöreät ja hyvin muodostuneet – eivät liian lyhyet, kapeat, ahtaat tai ohutseinämaiset kaviot.

Liikkeet

Suorat, irtonaiset, matkaa_voittavat liikkeet, joissa on rodulle ominainen pyörivä liike ja poni käyttää kaikkia niveliään. Käynnissä takajalan tulee astua etujalan jättämään jälkeen.

3. Ponien tunnist- ja tulostietojen kerääminen

Jalostus- ja kilpailukäyttö edellyttävät luotettavaa rekisteriä, jossa polveutumisen oikeellisuus on varmistettu sekä tunnistetiedot että omistus- ja hallintaoikeudet todennettu. Tunnistusasiakirjasta (hevospassi) määrätään komission asetuksella. Polveutumisen varmistamiseksi kantakirjaan merkittävä yksilö tulee testata DNA-määrityksellä sekä isäänsä että emäänsä.

Kantakirjaan shetlanninponit merkitään yksilöllisellä UELN-numerolla. Tunnistetiedot sekä polveutuminen tallennetaan Suomen Hippoksen ylläpitämään tietokantaan. Jalostusarvostelussa hyödynnetään Suomen Hippoksen järjestämissä jalostusarvostelutilaisuuksissa kerättävää tietoa. Lisäksi käytetään ulkomaisten kantakirjojen tietokannoista saatavaa tietoa ponien jalostusarvostelusta ja jälkeläisistä. Ponien kilpailutulostiedot ovat käytettävissä sekä kotimaisten että ulkomaisten kilpailu- ja jalostusjärjestöjen tietokannoista.

4. Shetlanninponien kantakirja

Shetlanninponien kantakirja koostuu yhdestä pääosastosta. Kantakirjassa ei ole lisäosastoa. Kantakirjaan merkitään Suomeen ensirekisteröivät ponit, jotka polveutuvat kantakirjan pääosastoon merkityistä shetlanninponeista. Kaikista EU:n jäsenvaltioista ja ETA -maista tuodut shetlanninponit, jotka polveutuvat alkuperämaan hyväksymään kantakirjaan merkityistä poneista merkitään kantakirjaan alkuperätietojen perusteella. Oriit, jotka ovat suorittaneet hyväksytysti vapaaehtoisen eläinlääkärin tarkastuksen, ja ovat säkäkorkeudeltaan enintään 107 cm, saavat kantakirjaan merkinnän orinumerosta. Mikäli oritta ei ole merkitty mikrosirulla, se tulee merkitä eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä ja samalla otetaan DNA-näyte.

5. Jalostusarvostelu

Jalostusarvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan Suomen Hippos ry:n ylläpitämään shetlanninponien kantakirjaan merkityt yksilöt. Jalostusarvostelu on vapaaehtoinen.

Jalostukseen voidaan hyväksyä poneja, jotka ovat vapaita rodulle määritellyistä perinnöllisistä sairauksista ja vioista, jotka voivat vaarantaa sen terveyttä ja hyvinvointia.

Jalostusarvostelu suoritetaan jalostusarvostelutilaisuudessa. Jalostusarvosteluun yksilö ilmoitetaan annettuna määräaikana Suomen Hippokseen. Arvostelutilaisuudessa on esitettävä tunnistusasiakirja. Jalostusarvo arvioidaan ensin yksilöarvostelun ja myöhemmin jälkeläisnäyttöjen perusteella.

Jalostukseen yksilöarvostelun perusteella hyväksytty poni voidaan jälkeläisten tulosten perusteella palkita jälkeläisarvokirjaimella. Jälkeläisarvostelun tekee Suomen Hippoksen ratsu- ja ponivaliokunta.

Mikäli jalostukseen hyväksytyn ponin jälkeläisillä todetaan haitallinen perinnöllinen vika tai sairaus, Suomen Hippoksen ratsu- ja ponivaliokunta voi poistaa ponin jalostuskäytöstä. Joissakin tapauksissa ori voidaan jälkeläisarvostelun perusteella tai geenitestillä todeta vapaaksi perinnöllistä vikaa aiheuttavista geeneistä. Jalostukseen hyväksytty poni voidaan arvostella uudelleen, kuitenkin aikaisintaan seuraavana vuonna.

5.1. Oriiden arvostelu

Oriiden jalostusarvostelu on vapaaehtoinen. Eläinlääkärintarkastuksessa hyväksytylle oriille voidaan myöntää orinnumero. Vain jalostusarvostelussa esitetyn oriin jälkeläinen voi saada ravikilpailuoikeuden. Jalostusarvostelussa ori mitataan ja arvioidaan suvun, luonteen, liikkeiden, rakenteen ja terveyden osalta. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Vakavat perinnölliset sairaudet ja muut viat, jotka heikentävät oriin ja sen jälkeläisten hyvinvointia, voivat estää oriin hyväksymisen jalostusarvostelussa. Toisessa hyväksytyssä kantakirjassa jalostusarvostellut oriit hyväksytään ulkomaisen tuloksen perusteella. Suomen Hippoksen ratsu- ja ponivaliokunta vahvistaa vuosittain jalostusarvostelun vaatimukset.

5.2. Tammojen arvostelu

Jalostusarvostelussa tamma mitataan ja arvioidaan suvun, luonteen, liikkeiden, rakenteen ja terveyden osalta. Jalostusarvostelutulosten perusteella tamma voidaan merkitä jalostusluokkaan. Vakavat perinnölliset sairaudet ja muut viat, jotka heikentävät tamman ja sen jälkeläisten hyvinvointia, voivat estää tamman palkitsemisen jalostusarvostelussa. Suomen Hippoksen ratsu- ja ponivaliokunta vahvistaa vuosittain jalostusarvostelun vaatimukset.